

**Agentschap voor Hoger Onderwijs,
Volwassenonderwijs, Kwalificaties en
Studietoelagen**

Toelatingsexamen Arts-Tandarts
Koning Albert II-laan 15
1210 Brussel
Tel. 02 553 89 14 – Fax: 02 553 88 05

Verslag

Datum	26 augustus 2019
Aanwezig	Marcel Ameloot, Dominique Declerck, Jan De Maeseneer, Jan Eggermont, Wanda Guedens, Johan Quaegebeur, Kristiaan Temst, Chantal Van Audenhove, Johan van Braak, Isabel Van Driessche, Brigitte Velkeniers, Marie Couttenye, Roger Huybrechts, Stefaan Caenepeel, Luc Marks, Wannes Verheyen
Verontschuldigd	Thierry Backeljau
Voorzitter	Jan Eggermont
Verslaggever	Wannes Verheyen
Waarnemer	Sarah Loi
Onderwerp	Beraadslagingsvergadering 26 augustus 2019 – Behandeling interne beroepen

---

Bijlagen: -

Agenda

1. Verwelkoming
2. Procedure van behandeling van interne beroepen
3. Bespreking van de interne beroepen en goedkeuring antwoorden van de examencommissie
4. Varia
5. Rondvraag

2. Procedure van behandeling van de interne beroepen

Er werden 51 beroepen ingediend, door 49 kandidaten.

De examencommissie die in deze instantie als interne beroepscommissie fungeert, zal eerst de verschillende elementen die in de beroepen aangehaald worden, bespreken en nadien de antwoorden per beroep goedkeuren.

Inhoudelijk werden volgende vragen betwist, door één of meerdere kandidaten:

Voor het examen arts:

- 3 vragen van biologie,
- 1 vraag van fysica,
- 1 vraag van wiskunde,
- 11 vragen van CLEAR
- 3 vragen van VAARDIG

Voor het examen tandarts:

- 2 vragen van CLEAR,

Daarnaast werden nog enkele andere aspecten in verband met procedure, organisatie of verloop van het toelatingsexamen arts en tandarts betwist.

Er werden ook 4 vragen voor rechtzetting van een materiële vergissing ingediend (3 voor het examen arts; 1 voor het examen tandarts).

De commissie oordeelt dat het in twee gevallen niet om een materiële vergissing gaat. Deze beroepen worden verder behandeld als intern beroep.

In de twee andere gevallen gaat het wel degelijk om een materiële vergissing waarvan de commissie beslist deze recht te zetten. Deze twee personen worden alsnog toegevoegd aan de lijst van gunstig gerangschikten voor het examen arts.

3. Bespreking interne beroepen en goedkeuring antwoorden van de examencommissie

BEROEPEN TEN AANZIEN VAN VRAGEN IN HET TOELATINGSEXAMEN ARTS

- WIS09
- BIO03, BIO04, BIO09
- FYS02

Na onderzoek besluit de commissie dat deze vragen behoren tot het leerstofoverzicht van het toelatingsexamen arts dat op de leerstof van de tweede en derde graad van het algemeen secundair onderwijs gebaseerd is. Verder is de formulering van deze vragen eenduidig.

De beroepen of onderdelen van beroepen met betrekking tot deze vragen worden ongegrond verklaard.

- VAA04, VAA19, VAA24

De formulering van deze vragen is helder en eenduidig. De commissie bevestigt dat het vooropgestelde antwoord het enige juiste antwoord is. Dit antwoord is ondubbelzinnig af te leiden uit de teksten of figuren die in dit onderdeel aan bod zijn gekomen.

De beroepen of onderdelen van beroepen met betrekking tot deze vragen worden ongegrond verklaard.

- CLE01, CLE02, CLE03, CLE05, CLE06, CLE07, CLE09, CLE10, CLE12, CLE13, CLE14

De formulering van deze vragen is helder en eenduidig. De commissie bevestigt dat het vooropgestelde antwoord het enige juiste antwoord is. De beroepen of onderdelen van beroepen met betrekking tot deze vragen worden ongegrond verklaard.

Naar aanleiding van de beroepen ten aanzien van CLEAR formuleert de commissie ook nog enkele algemene bedenkingen. In eerste instantie heeft de examencommissie een ruime autonomie bij het opstellen van een examen, gelet op haar specifieke deskundigheid ter zake. Het is aan de kandidaat om het tegenbewijs te leveren ten aanzien van dit vermoeden van deskundigheid. Als een kandidaat de validiteit van bepaalde vragen in vraag stelt dient dit te gebeuren aan de hand van concreet goed onderbouwde argumenten en elementen. Dat is in het kader van de interne beroepsprocedures niet overtuigend gebeurd.

Ook het specifieke format van de CLEAR toets dient in rekening gebracht te worden. Het gaat over het goed kunnen inschatten (in de antwoordmogelijkheden A, B, C, of D) van situaties in het licht van bepaalde vooropgestelde waarden of doelen die in de stam van de vraag aan bod komen. Zo wordt voor elke vraag specifiek aangegeven binnen welke contouren het antwoord moet passen, bv. 'meest constructief', 'meest oplossingsgericht', 'best passen binnen...', 'het meest kans op...' enz. Voor elke vraag is er slechts één antwoordmogelijkheid die het best aansluit bij deze contouren. Dit sluit niet uit dat andere antwoordmogelijkheden enigszins of deels kunnen aansluiten bij de contouren van de vraag, maar zij doen dit niet 'het best' of 'het meest' en zijn daarom fout. Ook is het zo dat sommige van de foute antwoordmogelijkheden – in een weliswaar andere context dan de vraag – toch plausibel kunnen zijn, maar dat verleent hen nog niet de status van juist antwoord in de context van de vraagstelling.

Verder is het de examencommissie er niet om te doen om vast te stellen hoe de deelnemer in zijn of haar dagelijkse leven zelf op een bepaalde situatie reageert. Wel peilt de CLEAR-toets naar het intrinsiek basaal vermogen van de deelnemer om specifieke situaties te kunnen analyseren en te oordelen in welke mate de gepresenteerde antwoordmogelijkheden aansluiten bij de onderliggende principes van heldere, empathische en oplossingsgerichte communicatie. Deze principes zijn vervat in het acroniem van CLEAR. Zij staan op de website van het toelatingsexamen vermeld en worden ook in de informatiebrochure beschreven zodat deelnemers zich hiermee vooraf kunnen vertrouwd maken. Of een antwoord juist of fout is, heeft dus een objectieve grondslag, met name of het al dan niet het meest conform is aan de CLEAR-principes.

De onderliggende basis voor deze principes zijn wetenschappelijke kaders die onder meer in klassieke handboeken over communicatie aan bod komen. De experts die de CLEAR-toets opstellen, zijn vanuit hun professionele activiteiten vertrouwd met deze wetenschappelijke kaders. De vragen worden ook aan taaldeskundigen voorgelegd met het oog op correcte verwoording van de vragen. Deze aanpak garandeert zowel de inhoudelijke als de vormelijke validiteit van de toets CLEAR en het geheel maakt dat de CLEAR-toets wetenschappelijk onderbouwd en objectiveerbaar is.

BEROEPEN TEN AANZIEN VAN VRAGEN IN HET TOELATINGSEXAMEN TANDARTS

- CLE02, CLE07

De formulering van deze vragen is helder en eenduidig. De commissie bevestigt dat het vooropgestelde antwoord het enige juiste antwoord is.

De beroepen of onderdelen van beroepen met betrekking tot deze vragen worden ongegrond verklaard.

Ook hier gelden de algemene opmerkingen die de examencommissie eerder naar aanleiding van de toets CLEAR in het toelatingsexamen arts geformuleerd heeft.

BEROEPEN TEN AANZIEN VAN ANDERE ASPECTEN VAN HET TOELATINGS-EXAMEN ARTS OF TANDARTS

De examencommissie bespreekt voor beide toelatingsexamens de beroepen of onderdelen van beroepen die op andere elementen dan de examenvragen zelf betrekking hebben, onder meer op de procedure, organisatie of verloop van het examen. Na onderzoek en bespreking besluit de commissie dat de beroepen of onderdelen van beroepen die geen betrekking op examenvragen hebben, ofwel onontvankelijk zijn, ofwel ongegrond.

Tijdens de bespreking komen een aantal generieke elementen met betrekking tot de ontvankelijkheid of gegrondheid van het beroep aan bod. Deze generieke elementen hebben betrekking op:

Betwisting van een correct beantwoorde vraag

De beroepen van kandidaten die een vraag betwisten die zij op het examen correct hadden beantwoord, worden onontvankelijk verklaard wegens een gebrek aan het vereiste belang.

Ontbreken van een specifieke betwisting

Beroepen die niet beantwoorden aan de bepalingen hierover in het Werkings- en Examenreglement (art. 63: Materiële beslissingen; art. 64: Beroepen tegen individuele beslissingen), worden als onontvankelijk beschouwd.

Vragen voor deliberatie

De regels voor slagen op het toelatingsexamen en (gunstige) rangschikking van de deelnemers worden bepaald in het Besluit van de Vlaamse Regering en het Werkings- en Examenreglement. De examencommissie is niet bevoegd om individuele kandidaten alsnog te delibereren.

Inkleuren van het antwoordbolletje

Overeenkomstig art. 56 van het Werkings- en Examenreglement komen alleen de ingekleurde bolletjes (A, B, C of D) van het antwoordblad in aanmerking voor een geldig antwoord. Aanduidingen in de kladkolom van het antwoordblad of in het vragenboekje gelden niet als een antwoord. Het inkleuren van het antwoordbolletje dient te gebeuren binnen de voorziene tijd van het examenonderdeel.

Vragen waarvoor het antwoordbolletje niet werd ingekleurd, worden als blanco gequoteerd. Vragen met een ingekleurd antwoordbolletje – ook al is het een partiële inkleuring – worden gequoteerd in functie van de antwoordsleutel.

Overdracht arts - tandarts

Het toelatingsexamen arts en het toelatingsexamen tandarts zijn twee verschillende examens, die beiden decretaal een andere finaliteit hebben. Een kandidaat kan dus niet vragen om op basis van een gunstige rangschikking voor het ene examen, ook gunstig gerangschikt te worden voor het andere examen.

Gebruik maken van ondersteunende maatregelen

Kandidaten die voorafgaand aan het examen de aanvraag voor ondersteunende maatregelen niet of niet volgens de geëigende procedure ingediend hebben en bijgevolg tijdens het examen geen gebruik hebben kunnen maken van ondersteunende maatregelen, kunnen de afwezigheid van ondersteunende maatregelen niet in een intern beroep na het examen opwerpen. Ook hier is het de verantwoordelijkheid van de kandidaat om vooraf de correcte procedure te doorlopen.

Materiële organisatie

De beroepen van kandidaten die de materiële organisatie van het toelatingsexamen betreffen worden als ongegrond verklaard. De commissie heeft de ingeroepen omstandigheden onderzocht en vastgesteld dat deze geen aangetoonde impact hadden op het al dan niet slagen of de al dan niet gunstige rangschikking van de kandidaten.

Inzage examen (CLEAR)

Er worden geen kopijen van de examenboekjes voor het onderdeel CLEAR vrijgegeven. CLEAR peilt naar (inter)persoonlijke competenties die te maken hebben met heldere communicatie, conflicthantering, luistervaardigheid, empathie, aandacht, reflectie en respect. Deze competenties worden in hoofdzaak getoetst aan de hand van situaties waarmee een adolescent in aanraking kan komen. Uit de literatuur is geweten dat deze vorm van toetsing kan beïnvloed worden door voorafgaande coaching waarbij deelnemers scenario's uit het hoofd leren. Dit kan afbreuk doen aan de validiteit van de toets omdat de antwoorden dan niet noodzakelijkerwijze de intrinsieke competenties van de deelnemer reflecteren, maar mogelijks ook het van buiten leren van scenario's.

Vermits het online plaatsen van de CLEAR-toets de kans op dergelijke scenario coaching faciliteert, heeft de examencommissie ervoor geopteerd om de toets niet publiek te maken na afloop van het examen. Wel hebben deelnemers de mogelijkheid om tijdens de inzageperiode de CLEAR-toets ter plaatse (Consciencegebouw, Brussel) in te kijken samen met de antwoordsleutel en hun antwoordblad.

De examencommissie onderschrijft evenwel volledig het belang van een goede informatieverstrekking over dit onderdeel van het toelatingsexamen zodat deelnemers zich vooraf een beeld kunnen vormen van hoe de CLEAR-toets zal verlopen. Vandaar dat op de website van het toelatingsexamen zowel het theoretisch kader van de toets als een aantal modelvragen met antwoordsleutel worden gepubliceerd.

Betwistingen die feitelijke grondslag missen

Na ontvangst van de interne beroepen worden eerst de feitelijke omstandigheden gecheckt die aan de grondslag liggen van de klacht. Bij een aantal beroepen bleek het feitelijk relaas van deze kandidaten niet te kloppen. Deze beroepen worden dan als ongegrond beschouwd.

Schending gelijkheidsbeginsel

De manier waarop de voorbije jaren het toelatingsexamen werd georganiseerd, of de wijze waarop kandidaten destijds al dan niet geslaagd werden verklaard en/of gunstig gerangschikt, kan geen enkel recht doen ontstaan in hoofde van de deelnemers van dit jaar. In het bijzonder, kandidaten die dit jaar deelnamen, bevinden zich in een andere situatie dan de kandidaten die zich tot en met 2017 inschreven, omwille van de verandering in regelgeving. Er kan dan ook geen sprake zijn van een schending van het gelijkheidsbeginsel tussen deze kandidaten.

Geen wachtlijst voor geslaagden die niet gunstig gerangschikt zijn

Naar aanleiding van de vraag naar de plaats in de rangschikking van deelnemers die geslaagd waren, maar niet gunstig gerangschikt, wijst de commissie erop dat de decreetgever ervoor heeft geopteerd om niet te werken met een wachtlijst. Concreet

betekent dit dat er na de bekendmaking van de gunstig gerangschikten geen bijkomende deelnemers vanuit een wachtlijst worden toegevoegd.

EINDCONCLUSIE VOOR HET TOELATINGSEXAMEN ARTS

Op basis van bovenstaande bespreking bepaalt de examencommissie dat alle interne beroepen ten aanzien van het toelatingsexamen arts ofwel onontvankelijk, ofwel ongegrond zijn. Deze beroepen worden bijgevolg verworpen. De examencommissie is akkoord met het versturen van de antwoorden conform de bespreking.

De examencommissie zet de materiële vergissingen recht die bij 2 examens werden vastgesteld. Deze personen worden toegevoegd aan de lijst met gunstig gerangschikte kandidaten voor het examen arts.

Één beroep wordt nog in beraad gehouden gezien de vraag van de deelnemer om het administratief dossier op basis waarvan de beslissing genomen wordt, in te kijken, conform artikel 63 van het werkings- en examenreglement. De commissie zal nadien een beslissing nemen.

EINDCONCLUSIE VOOR HET TOELATINGSEXAMEN TANDARTS

Op basis van bovenstaande bespreking bepaalt de examencommissie dat alle interne beroepen ten aanzien van het toelatingsexamen tandarts ofwel onontvankelijk, ofwel ongegrond zijn. Deze beroepen worden bijgevolg verworpen. De examencommissie is akkoord met het versturen van de antwoorden conform de bespreking.

4. Varia en 5. Rondvraag

Er zijn geen opmerkingen.

Brussel, maandag 26 augustus 2019,

De Voorzitter
Prof. Jan Eggermont

De Secretaris
Wannes Verheyen